

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 6395-2024

Medewerker	:	Jaring Walta
Team	:	Beheer Openbare Ruimte
Datum	:	22 februari 2024
Portefeuillehouder	:	wethouder M. Blind

BIJLAGEN:
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ team Bedrijfsvoering</p> <p>☒ financieel</p>
<p>☐ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☒ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Rioleringsmaatregelen 2024</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met de voorbereiding en uitvoering van de maatregelen ter verbetering van de riolering buitengebied en verbetering van de gemeentelijke rioolgemaal;
2. De kosten ter hoogte van € 182.000,- conform de herberekening rioolheffing 2023 te dekken uit de Voorziening Vervanging Riolering;
3. De financiële consequenties verwerken in de 1^e Berap 2024.

SAMENVATTING

In 2023 is gebleken dat er veel problemen zijn in de drukriolering in het buitengebied. Enerzijds een gevolg van de toenemende belasting op het stelsel door de vele woningbouw en anderzijds door de ouderdom van het stelsel, het dichtslibben van leidingen en het feit dat er toch nog veel hemelwater op het stelsel wordt geloosd. Onderzoek, herberekeningen en aanpassingen van het stelsel zijn noodzakelijk om de problemen helder in beeld te krijgen en passende verbeteringsmaatregelen te treffen.

Door de toenemende technologische ontwikkelingen dienen bij diverse rioolgemaal de nodige aanpassingen te worden gedaan om de bedrijfszekerheid te verhogen en de kans op rioolproblemen te verkleinen.

INLEIDING

In 2023 zijn er grote problemen opgetreden in de drukriolering in het buitengebied. Het afvalwater kon niet meer afdoende worden afgevoerd waardoor er veel pompstoringen en verstoppingen optraden met als gevolg extra hoge reparatiekosten. Ook blijkt er nog veel hemelwater op de drukriolering te zijn aangesloten, alhoewel dit niet is toegestaan.

Bij de tweede Berap 2023 is als gevolg hiervan al melding gemaakt van de te verwachten overschrijding op de post onderhoud drukriolering. Om de storingen en de kosten hiervan terug te dringen is aanvullend onderzoek noodzakelijk om de problemen in beeld te brengen, hemelwaterlozingen te traceren en passende maatregelen te treffen. Dit in navolging van de al ingezette acties eind 2023.

Daarnaast zijn bij diverse rioolgemalen in de kernen onderdelen toe aan vervanging om de bedrijfszekerheid te continueren en de afvoer van het ingezamelde afvalwater te kunnen blijven garanderen.

BEOOGD RESULTAAT

- Een goede werking van de drukriolering en een afname van het aantal storingen en verstoppingen op korte en lange termijn;
- Continuïteit van de bedrijfszekere opvang en afvoer van afvalwater;
- Minder storingen en onderhoud aan de rioolgemalen;

KADER

Gemeentelijk Rioleringsplan Olst-Wijhe-2022-2028;
De gemeentelijke zorgplicht voor de inzameling van afvalwater.

ARGUMENTEN

Sinds medio 2023 hebben we te maken met grote problemen in delen van de drukriolering. Het afvalwater kan niet meer goed worden afgevoerd waardoor er veel storingen in de drukrioolgemaaltjes optreden en er veel drukleidingen verstopt raken. Onderzoek naar oorzaken en oplossingen voor deze problemen hebben een hoge prioriteit. Een eerste onderzoek heeft uitgewezen dat de druk in de leidingen te hoog is. Dit is met name een gevolg van dichtslibbende leidingen en luchtinsluiting bij zinkers. Het drukrioleringsstelsel beschikt niet over punten van waaruit drukleidingen gereinigd kunnen worden of waar nabij zinkers de leidingen ontlucht kunnen worden. In de praktijk blijken drukrioolleidingen langzaam dicht te slibben. Sinds de aanleg is hier geen rekening mee gehouden en heeft ook geen regelmatig onderhoud aan de leidingen plaats gevonden. Inmiddels blijkt dat reiniging van drukrioolleidingen noodzakelijk is om de afvoercapaciteit te behouden. Hiertoe moeten reinigingspunten op kritische plekken aangebracht worden om met name de grotere afvoerleidingen regelmatig te kunnen reinigen. Ook wordt bekeken of een extra opvoergemaal (of gemalen) noodzakelijk is om voldoende druk te generen om het afvalwater te kunnen blijven afvoeren.

Naast de dichtslibbende leidingen is de druk op de afvoerleidingen sinds de aanleg van het systeem ook flink toegenomen door het toenemend aantal woningen in het buitengebied. Sinds de grootschalige aanleg van de drukriolering in de periode 2003 t/m 2006 zijn er in het buitengebied ruim 160 woningen bij gekomen waarvan het afvalwater afgevoerd moet worden. Per persoon wordt circa 120 liter afvalwater per dag geproduceerd. Dit is bij een gemiddelde woningbezetting van 2,3 inw, 276 l/won/dag. Voor het hele buitengebied betekent dit dat er sinds de aanleg ruim 44.000 liter afvalwater per dag meer afgevoerd moet worden door het systeem. Nu zijn deze 160 woningen wel verspreid over het buitengebied gebouwd, maar op veel locaties gaat het ook om een cluster van woningen of meerdere woningen langs dezelfde drukrioolleiding, waardoor de druk op deze leiding behoorlijk is toegenomen. Herberekeningen van de afvoercapaciteit van de leidingen in de probleemgebieden moet dan ook plaatsvinden om gepaste maatregelen te kunnen treffen.

Bij regenval worden een toenemend aantal pompstoringen geconstateerd, waaruit blijkt dat er nog veel hemelwater op de drukriolering wordt geloosd. Lozing van hemelwater op de drukriolering is niet toegestaan. Bij de aanleg van de drukriolering is dit al wel nadrukkelijk gecommuniceerd richting bewoners en heeft er ook een controle op de aansluitingen plaats gevonden. Ondanks dat het verplicht was om de aansluiting te laten controleren voordat deze weer werd dicht gegoid, hebben veel percelen dit ook nooit gemeld en is dit dus niet gecontroleerd. Bovendien kan in de jaren erna heel goed alsnog hemelwater zijn aangesloten (door b.v. nieuwe bewoners).

Nader onderzoek en handhaving/herstel van de hemelwateraansluitingen moet dan ook plaats vinden om de werking van het stelsel verder te verbeteren. Welke drukrioolgemalen maken veel draaiuren als het regent en welke percelen zijn hierop aangesloten? Middels b.v. een rookproef kan achterhaald en aangetoond worden waar hemelwater is aangesloten en kan handhaving en toezicht plaatsvinden om afkoppelen af te dwingen.

Bij de herberekening van de rioolheffing in 2023 is voor de noodzakelijke onderzoeken en maatregelen ter verbetering van de werking van de drukriolering voor 2024 een bedrag van € 150.000,- opgenomen.

Voor de bedrijfszekerheid van de rioolgemalen is het noodzakelijk om bij diverse rioolgemalen enkele elektrische componenten en besturingselementen te vervangen. Bij de herberekening van de rioolheffing in 2023 is hiervoor een bedrag opgenomen van € 32.000,-

DRAAGVLAK

De problemen met de riolering in het buitengebied leiden tot veel storingen en klachten met hoge onderhoudskosten als gevolg. Een fundamentele aanpak van de problemen is noodzakelijk om de afvoer van het afvalwater in het buitengebied te kunnen blijven garanderen en de hoge onderhoudskosten terug te dringen.

De werkzaamheden aan de rioolgemalen zijn noodzakelijk om een goede afvoer van het afvalwater te waarborgen en behoort tot onze zorgplicht voor de inzameling en transport van afvalwater. Uiteraard zorgen deze maatregelen ervoor dat er minder storingen optreden en het gehele afvalwatersysteem bedrijfszeker blijft.

DUURZAAMHEID

Een betere werking van de riolering buitengebied zorgt voor minder draaiuren van de drukrioolgemalen en voor minder storingen, minder reparatiewerkzaamheden en dientengevolge voor minder uitstoot door voertuigen en machines.

De maatregelen aan de rioolgemalen zorgen voor een bedrijfszekere werking van het afvalwater waardoor minder storingen optreden, pompen niet onnodig draaien en er dus ook minder noodzakelijk onderhoud hoeft plaats te vinden.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Er zijn weinig tot geen risico's. We lopen juist meer risico als we geen maatregelen treffen.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Bij de tweede Berap 2023 is al aangegeven dat de kosten onderhoud drukriolering hoger uitvallen dan geraamd als gevolg van de ontstane problemen. Deze kosten zijn direct ten laste van de voorziening gebracht, in samenhang met de totale kosten en opbrengsten van de post riolering (WBS-nummer U6.722.01.01.00). Ook met deze extra kosten is bij de herberekening van de rioolheffing 2023 rekening gehouden.

Voor het treffen van substantiële maatregelen ter verbetering van de werking van de riolering in het buitengebied is in de herberekening van het rioolrecht 2023 een bedrag voor uitvoering in 2024 opgenomen van € 150.000,-. Voor de noodzakelijke aanpassingen van de rioolgemalen is voor 2024 een bedrag gereserveerd van € 32.000,-.

Conform de herberekening rioolheffing 2023 (collegebesluit d.d. 19-10-2023) worden de investeringen voor 2024 nog gedekt door directe afschrijving vanuit de voorziening riolering door directe afschrijving.

AANPAK/UITVOERING

Voor de aanpassingen aan de riolering buitengebied wordt aan specialistisch bureau voor rioleringsberekeningen gevraagd de probleemgebieden op basis van de huidige gegevens opnieuw door te rekenen en voorstellen te doen voor de verbetering van het betreffende stelsel. Mede in overleg met de aannemer die het onderhoud aan de riolering in het buitengebied voor de gemeente verzorgt, worden

vervolgens de definitieve maatregelen vastgesteld en verder uitgewerkt, waarna aan een derde partij opdracht tot uitvoering wordt gegeven.

De werkzaamheden aan de gemalen worden door of in nauw overleg met het waterschap uitgevoerd. Veelal kan dit tegelijk met het jaarlijks onderhoud aan de gemalen plaats vinden.